Nummer VN2024-006609
Directie rve economie

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 28 mei 2024

Portefeuille: Lucht- en Zeehaven (incl. Schiphol) (41)

Agendapunt: B21

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Regioplan Gebiedsinvesteringen Netten op Zee Noordzeekanaalgebied, Tranche 1

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. in te stemmen met het 'Regioplan Gebiedsinvesteringen Netten op Zee NZKG, Tranche 1' , waarin voor de NZKG-gemeenten in de nabijheid van de aanlandlocaties van de windparken op zee € 50 miljoen wordt gereserveerd voor gebiedsinvesteringen ter verbetering van het leefkwaliteit.
2. in te stemmen met het 'Bestuursakkoord Gebiedsinvesteringen Netten op Zee NZKG', dat wordt gesloten tussen het ministerie Economische Zaken en Klimaat, de provincie Noord-Holland en de gemeente Velsen, Zaanstad, Amsterdam, Beverwijk, Heemskerk en Haarlemmermeer ten behoeve van de uitvoering van het Regioplan gebiedsinvesteringen op zee NZKG'.
3. De portefeuillehouder Lucht- en Zeehaven te machtigen om namens het college van B & W het bestuursakkoord te ondertekenen en wijzigingen aan te brengen in het bestuursakkoord, mocht dit noodzakelijk zijn.
4. In te stemmen met de raadsinformatiebrief waarin de gemeenteraad wordt geïnformeerd over het 'Regioplan Gebiedsinvestering Netten op Zee NZKG, Tranche 1'.

Kernboodschap

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) heeft € 500 miljoen gereserveerd voor gebiedsinvesteringen in de nabije omgeving van vijf aanlandlocaties van wind op zee in Nederland. Het doel van deze gebiedsinvesteringen is om de leefkwaliteit in de nabije omgeving van de aanlandlocaties te verbeteren. Voor elke regio is ongeveer € 100 miljoen gereserveerd, die in twee tranches wordt toegekend. In de eerste tranche is voor het Noordzeekanaalgebied € 50 miljoen gereserveerd. De regio heeft een Regioplan Gebiedsinvesteringen Netten op Zee NZKG opgesteld waarin een pakket aan maatregelen is opgenomen. Voor de uitvoering van het regioplan wordt een bestuursakkoord tussen de minister van EZK en de regio aangegaan.

Bestuurlijke achtergrond

Op 19 december 2023 heeft het Bestuursplatform NZKG het Ontwikkelperspectief Noordzeekanaalgebied vastgesteld.

Op 24 april 2024 heeft het Bestuursplatform NZKG het concept Regioplan Gebiedsinvesteringen Netten op Zee NZKG, Tranche 1 vastgesteld en afgesproken dat alle gemeenten het Regioplan en het Bestuursakkoord ter besluitvorming zullen voorleggen aan hun college van B en W en hun raad hierover te informeren.

Bestuurlijke prioriteit

Het Regioplan aanpak past in het streefbeeld van het Ontwikkelperspectief waarin een gezondere leefomgeving en een beter leefklimaat voor de inwoners van het Noordzeekanaal, met name voor de inwoners van de IJmond, een van de kerndoelen is.

Wettelijke grondslag

Artikel 160 Gemeentewet:

1. Het college is in ieder geval bevoegd:

a. het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren, voor zover niet bij of krachtens de wet de raad of de burgemeester hiermee is belast;

b. beslissingen van de raad voor te bereiden en uit te voeren, tenzij bij of krachtens de wet de burgemeester hiermee is belast.

Artikel 169 Gemeentewet:

1. Het college en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de raad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur.

2. Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.

3. Zij geven de raad mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.

Onderbouwing besluit

Ad 1 Regioplan

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) werkt aan het programma "Gebiedsinvesteringen Netten op Zee" als onderdeel van de geplande 'aanlandingen wind op zee'[1]. Hieronder wordt verstaan het opwekken van energie uit wind op de Noordzee en het overbrengen hiervan naar het vasteland. Er zijn in Nederland vijf aanlandlocaties van de netaansluitingen tot 2030, waaronder het Noordzeekanaalgebied (NZKG). Om een verantwoorde inpassing van de bijbehorende infrastructuur mogelijk te maken, is door het kabinet 500 miljoen euro beschikbaar gesteld voor gebiedsinvesteringen in de nabije omgeving van de vijf aanlandlocaties.

Voor elke regio is ongeveer € 100 miljoen gereserveerd, dat in twee tranches wordt toegekend. Het doel van deze gebiedsinvesteringen is om de leefkwaliteit in de omgeving van de aanlandlocaties te verbeteren. De gebiedsinvesteringen zijn een extra impuls voor de regio en staan daarmee los van de kosten voor realisatie en (wettelijk) compensatie die van toepassing zijn op de energie-infrastructuur projecten.

In de eerste tranche is voor de regio Noordzeekanaalgebied 50 miljoen euro gereserveerd. Hier hoeft geen cofinanciering tegenover te staan. Er komt nog een tweede tranche waar in totaal (voor alle locaties) nog een bedrag van 280 miljoen beschikbaar is. Informatie over de tweede tranche volgt nog vanuit het ministerie van EZK.

De aanlanding van netten op zee heeft in het Noordzeekanaalgebied op verschillende manieren gevolgen voor het gebied. Zo zijn er grote ruimtelijke inpassingen nodig, niet alleen voor aansluitingen van de zeekabels aan land, maar ook voor verdere ingrepen

in het elektriciteitssysteem in het achterland. Hiermee neemt de druk op de gezonde leefomgeving in het gebied van de aanlanding toe.

Met name geldt dat voor de IJmond, dat toch al is overbelast door een stapeling van milieueffecten. Vandaar dat ervoor is gekozen om de gebiedsinvesteringen vooral te laten landen in de IJmond. De gebiedsinvesteringen zijn daarom gericht op het versterken van de natuur, het verbeteren van de leefomgeving, het versterken van de regionale economie en het versnellen van de energietransitie (in het Regioplan treft u een overzichtskaart van de gebiedsinvesteringen hiervan op blz 22, 23).

Namens de gemeente Amsterdam en het Havenbedrijf Amsterdam hebben we ervoor gepleit om in de tweede tranche, geld te reserveren voor de realisering van de Energiehaven in IJmuiden, waarin het Havenbedrijf van Amsterdam voor 48% in gaat participeren en die voor het welslagen van de energietransitie in het Noorzeekanaal van essentieel belang is.

De aanlanding van netten op zee heeft in het Noordzeekanaalgebied op verschillende manieren gevolgen voor het gebied. Zo zijn er grote ruimtelijke inpassingen nodig, niet alleen voor aansluitingen van de zeekabels aan land, maar ook voor verdere ingrepen in het elektriciteitssysteem in het achterland. Hiermee neemt de druk op de gezonde leefomgeving in het gebied van de aanlanding toe. Met name geldt dat voor de IJmond, dat toch al is overbelast door een stapeling van milieueffecten. Vandaar dat ervoor is gekozen om de gebiedsinvesteringen te laten landen in de IJmond. Wel hebben we vanuit de gemeente Amsterdam ervoor gepleit om in de tweede tranche geld te reserveren voor de realisering van de Energiehaven in IJmuiden, waarin het Havenbedrijf van Amsterdam voor 48% in gaat participeren en die voor het welslagen van de energietransitie in het Noorzeekanaal van essentieel belang is.

Afgelopen periode is door de regio NZKG gewerkt aan een regioplan. Het vertrekpunt daarbij was het Ontwikkelperspectief Noordzeekanaalgebied dat in het kader van het NOVEX Noordzeekanaalgebied is opgesteld. Projecten die worden opgevoerd in het regioplan zijn in lijn met dit Ontwikkelperspectief.

Dit regioplan beschrijft de concrete gebiedsinvesteringen in het NZKG voor de eerste tranche. Het regioplan is opgesteld door de regionale werkgroep 'gebiedsinvesteringen Noordzeekanaalgebied', waarin het ministerie van EZK en regiopartners zijnde de provincie Noord-Holland en de gemeenten Amsterdam, Zaanstad, Haarlemmermeer, Beverwijk, Velsen en Heemskerk zijn vertegenwoordigd.

Afstemming over de inhoud en de projecten heeft plaatsgevonden in de bestuurscommissie Ruimte en het Bestuursplatform Noordzeekanaalgebied. In het Bestuursplatform NZKG van 24 april 2024 is het definitief concept regioplan vastgesteld en vrijgegeven voor besluitvorming. In het Bestuursplatform is afgesproken dat alle gemeenten het Regioplan en het Bestuursakkoord ter besluitvorming zullen voorleggen aan hun college van B en W en hun raad hierover te informeren.

Ad 2 Bestuursakkoord

Voor de uitvoering van het Regioplan is een Bestuursakkoord opgesteld waarin het doel en de beoogde resultaten van het Regioplan zijn opgenomen, alsmede de randvoorwaarden waaronder de middelen door het ministerie van EZK beschikbaar worden gesteld. Het bestuursakkoord wordt ondertekend door de provincie Noord-Holland en de deelnemende

gemeenten uit het NZKG: Amsterdam, Zaanstad, Haarlemmermeer, Velsen, Beverwijk en Heemskerk.

Ad 3 Ondertekening

De wethouder Lucht- en Zeehaven zit namens het college van B&W in het Bestuursplatform Noordzeekanaalgebied. Het ligt dus voor de hand om haar te machtigen om namens de gemeente Amsterdam het Bestuursakkoord te ondertekenen.

Ad 4 Informeren van de gemeenteraad

De gemeenteraad hoeft niet in te stemmen met het Regioplan, maar wordt wel geïnformeerd met bijgevoegde raadsinformatiebrief.

[1] Kamerbrief over verkenning aanlanding wind op zee 2030 | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

Participatie

Niet van toepassing.

Financiële onderbouwing

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Het Bestuursakkoord wordt samen met andere door de minister van Klimaat en Energie afgesloten bestuursakkoorden openbaar gemaakt door het ministerie EZK, onder andere in de Staatscourant.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-030142	Advies (pdf)
AD2024-032330	B - 21 getekende brief VN2024-006609.pdf (pdf)
AD2024-030130	Bijlage 1 - Regioplan Gebiedsinvesteringen Netten op zee DEF (pdf)
AD2024-030132	Bijlage 2 - 20240502 NZKG bestuursakkoord gebiedsinvesteringen.pdf (pdf)
AD2024-030139	Bijlage 3 - Raadsinformatiebrief Gebiedsinvesteringen Netten op Zee.docx (msw12)
AD2024-027434	College van B&W Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Informatie niet beschikbaar

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten